

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Lachmanna a soudců Mgr. Jana Ferfeckého a Mgr. Aleše Sabola ve věci

žalobkyně: **N. Y B.**, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X

zastoupena advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 834/8, Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 3. 2019, č. j. MV-22272-5/SO-2019

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 20. 3. 2019, č. j. MV-22272-5/SO-2019 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Marka Sedláka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „**napadené rozhodnutí**“), kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „**správní orgán I. stupně**“) ze dne 10. 1. 2019, č. j. OAM-2936-41/ZR-2017 (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí“). Tím byla podle § 87l odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zrušena platnost jejího povolení k trvalému pobytu a podle § 50 odst. 1 písm. b) téhož zákona jí byla k vycestování z území České republiky stanovena lhůta 60 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí. Žalobkyni bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno z důvodu odsouzení za trestnou činnost, za kterou jí byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 5 let se zařazením do věznice s dozorem.

II. Napadené rozhodnutí žalované

2. Žalovaná v napadeném rozhodnutí zrekapitulovala průběh správního řízení a vyjádřila se k odvolacím námitkám žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí.
3. Žalovaná připomněla, že žalobkyně byla rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 9. 2. 2015, sp. zn. 4 T 28/2011, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 6. 2016, sp. zn. 2 To 13/2016, a ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2017, sp. zn. 5 Tdo 833/2017 odsouzena za spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu, dále za spáchání přečinu padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti podle § 245 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu, a dále spáchání zločinu porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 odst. 1, odst. 2, odst. 4 písm. a) trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu, a to vše ve spolupachatelství. Žalobkyně byla odsouzena k nepodmíněnému úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 let. Žalobkyně byla následně podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody dne 31. 10. 2017, a to na zkušební dobu 6 let s dohledem a s povinností dle svých sil způsobenou škodu uhradit. Zkušební doba byla stanovena do 31. 10. 2023. Podle žalované tak byla zjevně naplněna první podmínka ke zrušení trvalého pobytu podle § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců v podobě odsouzení za úmyslný trestný čin v délce převyšující tři roky trestu odnětí svobody.
4. Žalovaná se dále plně ztotožnila se správním orgánem I. stupně ohledně posouzení zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně. Synové žalobkyně mají vietnamské státní občanství. Mladší syn, nar. v roce 1999, pobývá na území na základě povolení k trvalému pobytu, starší syn, nar. v roce 1998, pobývá na území na základě dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu. Oba synové sdílí společnou domácnost se svým otcem, státním občanem Vietnamské socialistické republiky, bývalým partnerem žalobkyně, který pobývá na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu. Z dalšího partnerského vztahu má žalobkyně dceru, nar. v roce 2005, která má české státní občanství a která dlouhodobě pobývá ve Vietnamu se svými prarodiči a tam navštěvuje základní školu. Manžel žalobkyně (svatba proběhla 15. 8. 2014) na území České republiky nepobývá. Dle žalované není na osobě žalobkyně nikdo závislý. Její synové žijí se svým otcem a s žalobkyní nesdílí společnou domácnost. Nezletilá dcera žalobkyně pobývá ve Vietnamu u svých prarodičů. Žalovaná dodala, že pokud žalobkyně páchala úmyslnou trestnou činnost, musela si být vědoma toho, že důsledky jejího jednání ohrožují nejen realizaci jejího soukromého a rodinného života na svobodě, ale i její pobyt jakožto cizince na území a rovněž vliv na dosavadní způsob života jejích blízkých. Žalovaná k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2016, č. j. 2 Azs 147/2016 -

30. Žalovaná dále uvedla, že žalobkyně prožila většinu svého života v zemi původu a nejsou známy skutečnosti, které by jí bránily v opětovném zařazení do tamní společnosti. Žalovaná rovněž upozornila, že žalobkyni není zakázán vstup na území České republiky, ke styku se svými dětmi může využít krátkodobého víza. Rozhodnutí nebude mít nepřiměřený dopad ani do jejího ekonomického života, neboť během pobytu ve vězení nemohla podnikat nebo provozovat jinou hospodářskou činnost. Dle žalované nelze dlouhodobý pobyt žalobkyně na území České republiky trvající od roku 1998 (trvalý pobyt od roku 2008) a její rodinné vazby považovat s ohledem na její trestnou činnost za dostatečné pro odhlédnutí od naplnění zákonného důvodu pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu.

5. K odvolacím námitkám žalovaná uvedla, že směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „**směrnice 2004/38/ES**“) a směrnicí Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „**směrnice 2003/109/ES**“) považuje za náležitě transponované do českého právního řádu. Ustanovením § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců došlo ke zrovnoprávnění rodinných příslušníků občanů České republiky s rodinnými příslušníky občanů EU. Ustanovení čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES ve vztahu k řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu bylo transponováno cestou § 87l odst. 1 písm. a) a b) zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 87l odst. 1 písm. f) stejného zákona bylo do tohoto zákona vtěleno zákonem č. 222/2017 Sb. Dle žalované spáchání byť jediného trestného činu lze bezpochyby podřadit pod pojem narušení veřejného pořádku, neboť jde o společensky nebezpečné jednání. Žalovaná uvedla, že pro zrušení povolení k trvalému pobytu nestačí odsouzení pro jakýkoliv trestný čin, ale pro úmyslný trestný čin, za nějž byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání více než 3 roky. Musí jít o úmyslný čin a odsouzení musí být nepodmíněné a navíc přesahující 3 roky. Je tedy zřejmé, že se musí jednat o trestný čin vyšší společenské škodlivosti. Důvodem zrušení trvalého pobytu žalobkyně byla závažná úmyslná trestná činnost, která dle žalované představuje narušení veřejného pořádku. Při posuzování narušení veřejného pořádku byla zohledněna povaha trestného činu a způsobená škoda. Dle žalované zákonodárce v § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců vymezil určitá jednání, která jsou narušením veřejného pořádku, a učinil z nich samostatný důvod pro zrušení trvalého pobytu.
6. Žalovaná rovněž shledala, že správní orgán I. stupně učinil veškeré kroky ke zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a připomněla, že žalobkyně odmítla během svého výslechu vypovídat. Žalovaná dále odkázala na judikaturu správních soudů, dle níž nelze po správním orgánu požadovat, aby z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života cizince. Dle žalované bylo na samotné žalobkyni, aby uvedla tvrzení ve věci jejího rodinného a soukromého života a případně uvedla návrhy na provedení důkazů.
7. Žalovaná uzavřela, že žalobkyně se dopustila závažného společensky škodlivého jednání, když od února 2009 do května 2010 dovážela z Vietnamské socialistické republiky tabákové listy a ostatní prostředky k tabákovým výrobkům a opatrovala je ochrannými známkami bez souhlasu vlastníka ochranné známky. Kromě toho nelegálně dovážela již hotové cigarety a dále je nelegálně distribuovala. Žalobkyně se přitom dopouštěla trestné činnosti jako člen organizované skupiny. Z důvodu nezaplacení spotřební daně, DPH a cla byla České republice způsobena škoda ve výši 17 280 682 Kč. Trestná činnost žalobkyně je dle

žalované úmyslného a závažného charakteru. Skutečnost, že byl žalobkyni uložen trest v dolní sazbě stanovené trestním zákoníkem, neznamená, že by mělo být povolení k trvalému pobytu žalobkyně zachováno. Na závažnosti spáchané trestné činnosti nemění nic ani fakt, že žalobkyně byla podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody. Žalovaná k tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č. j. 10 Azs 312/2016 - 59. Povinnost žalované umožnit žalobkyni plnit podmínky dohledu stanovené rozhodnutím o podmíněčném propuštění nelze dovodit z žádného soudního rozhodnutí ani z § 2 odst. 4 či § 8 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

III. Obsah žaloby

8. Žalobkyně v podané žalobě namítla, že § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, na jehož základě bylo rozhodnuto o zrušení jejího povolení k trvalému pobytu, je v rozporu se směrnicí 2004/38/ES. Z žádného ustanovení směrnice nelze dovodit možnost zrušení povolení k trvalému pobytu pouze z důvodu dle § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, tedy pouze proto, že držitel pobytového oprávnění byl soudem České republiky odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce převyšující 3 léta. Dle žalobkyně je třeba, aby byl zákon o pobytu cizinců v souladu s čl. 16 odst. 4 a čl. 27 nebo čl. 35 směrnice 2004/38/ES. Opatření přijaté z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být přijaté v souladu se zásadou přiměřenosti a založeno výlučně na osobním chování dotyčné osoby, přičemž odsouzení pro trestný čin samo o sobě takové opatření neodůvodňuje. Dle žalobkyně nebyla v jejím případě ani jedna z podmínek naplněna. Jelikož česká právní úprava umožňuje zrušení povolení k trvalému pobytu bez splnění podmínky ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti a bez posouzení chování dotyčné osoby, neměla být správními orgány vůbec aplikována. Žalobkyně upozornila na to, že evropské právo má přednost před vnitrostátními předpisy, a rovněž na přímý účinek směrnice, pokud ta nebyla řádně implementována do českého právního řádu. Stejně tak dle žalobkyně musí být vzat do úvahy nepřímý účinek směrnice 2004/38/ES, který vyžaduje, aby byl její obsah brán na zřetel při interpretaci vnitrostátních předpisů. Podle § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců není správní orgán oprávněn posuzovat, za jaké chování byl cizinec odsouzen a zda toto chování představuje trvalý a aktuální ohrožení veřejného pořádku. Dle žalobkyně je proto nutné předmětné ustanovení neaplikovat a použít přímo ustanovení směrnice 2004/38/ES.
9. Žalobkyně dále namítala, že udělením výjezdního příkazu je nucena opustit území České republiky. Napadené rozhodnutí považuje materiálně za rozhodnutí o vyhoštění, které ale nespĺňuje požadavky, které na něj klade zákon o pobytu cizinců, směrnice 2004/38/ES, Evropská úmluva o lidských právech a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech. Podle čl. 33 směrnice 2004/38/ES nesmí být vyhoštění vydáno jako forma sankce nebo právní důsledek trestu odnětí svobody, pokud nejsou splněny požadavky článků 27, 28 a 29. Dle žalobkyně přitom nebyly splněny požadavky stanovené v čl. 27, jak uvedla výše. Správní orgány rovněž nezkoumaly aspekty stanovené v čl. 28 jako je délka pobytu žalobkyně na území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry atd.
10. Žalobkyně rovněž namítala, že napadené rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně má dceru, která je občankou ČR. Její dcera má právo na území ČR pobývat, přičemž není rozhodné, že v současnosti pobývá mimo území ČR. Dcera nepobývá na území ČR pouze z důvodu probíhajícího řízení o zrušení trvalého

pobytu, jde tedy o dočasné řešení. Jako občanka ČR se může na zdejší území kdykoliv navrátit, přičemž jako nezletilá bude potřebovat péči svého zákonného zástupce, tedy žalobkyně.

11. Žalobkyně dále uvedla, že byla podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody na zkušební dobu 6 let s dohledem. Soud jí uložil povinnost pravidelně se hlásit probačnímu úředníkovi. Soud zjevně vycházel z toho, že jí nebude trvalý pobyt zrušen. Správní orgán byl proto povinen respektovat soudní rozhodnutí a nemohl žalobkyni zrušit povolení k trvalému pobytu, jelikož tím zmařil plnění povinností, které soud žalobkyni uložil. Povinnost respektovat dřívější rozhodnutí soudu a nemařit je vlastním rozhodnutím vyplývá z § 2 odst. 4 správního řádu. Povinnost respektovat soudní rozhodnutí je možné dovodit i z § 8 správního řádu, který hovoří o vzájemném souladu všech postupů správních orgánů, ale analogicky to znamená, že postup správního orgánu musí být v souladu s postupem soudu. Povinnost žalobkyně podrobovat se dohledu probačního úředníka měla být rovněž hodnocena v rámci posuzování dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého života žalobkyně. Pokud bude její trvalý pobyt zrušen a bude nucena vycestovat, nebude schopna plnit podmínky podmíněného propuštění z výkonu trestu, a proto jí hrozí, že bude muset zbytek trestu vykonat.
12. V poslední řadě žalobkyně uvedla, že odmítnutí výpovědi v řízení zahajovaném z moci úřední nelze klást účastníkovi k tíži. Ze spisové dokumentace je zjevné, že správnímu orgánu byly známy všechny děti žalobkyně, proto žalobkyně považovala za nadbytečné navrhopat jejich výslech, když se oprávněně domnívala, že tyto důkazní prostředky provede správní orgán ze své úřední povinnosti. Rovněž měla žalobkyně za to, že okolnosti související s výkonem dohledu probačního úředníka jsou správním orgánům známy.
13. S ohledem na uvedené považuje žalobkyně napadené rozhodnutí za nezákonné, a proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

14. Žalovaná k podané žalobě uvedla, že je přesvědčena o naplnění důvodů pro zrušení trvalého pobytu žalobkyni podle § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců a že svůj závěr náležitě zdůvodnila. V podrobnostech pak odkázala na spisový materiál. Dle žalované nepřináší žaloba novou relevantní argumentaci, která by správnost napadeného rozhodnutí zpochybňovala.
15. Žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, a jedná se o žalobu přípustnou, splňující všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí žalované soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů [§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.
17. V souladu s § 51 s. ř. s. soud o žalobě rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili (souhlas žalobkyně byl presumován) a soud ani neshledal potřebu provádět dokazování (při posouzení věci vyšel z předloženého spisového materiálu). Ve věci byly pro rozhodnutí bez jednání ostatně s ohledem na níže uvedené splněny i podmínky § 76 odst. 1 s. ř. s.

18. Podstatou projednávané věci je zejména posouzení zrušení trvalého pobytu žalobkyně jen z důvodu odsouzení za trestný čin, a to ve světle požadavků směrnice 2004/38/ES. Žalobkyně namítala nesoulad ustanovení § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců s čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Podle názoru žalobkyně nebyla směrnice řádně transponována, neboť dle jejího znění nestačí pro přijetí opatření z důvodu veřejného pořádku samotné odouzení pro trestný čin. Žalobkyně měla za to, že je třeba posuzovat rovněž její osobní chování.
19. Podle § 87l odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců „(m)inisterstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení byl soudem České republiky pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce převyšující 3 roky anebo byl soudem České republiky opakovaně pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za podmínky, že rozhodnutí bude přiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života.“
20. Podle čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES „(o)patření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje.“
21. Soud v této souvislosti v první řadě podotýká, že ustanovením § 87l odst. 1 zákona o pobytu cizinců se zabýval Ústavní soud ve svém recentním nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, který se rovněž týkal zrušení povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka státního občana ČR. Přestože se nálezu Ústavního soudu vztahoval k písm. e) uvedeného ustanovení, jeho závěry dopadají i na projednávaný případ, kdy byl žalobkyni zrušen trvalý pobyt podle písm. f). Podle § 87l odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců je rovněž možné zrušit trvalý pobyt cizince z důvodu předchozího odsouzení pro trestný čin. Rozdíl mezi písm. e) a písm. f) spočívá pouze v tom, že písm. e) dopadá na odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce nepřevyšující 3 roky a písm. f) na odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce převyšující 3 roky. Ústavní soud přitom shledal následující: „Neposoudily-li správní soudy při přezkumu rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti v souladu s požadavky práva EU, nýbrž automaticky vycházely pouze z předchozího odsouzení za trestný čin, postupovaly v rozporu s čl. 1 odst. 2 ve spojení s čl. 10a a čl. 4 Ústavy České republiky, a porušily tím právo stěžovatele na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.“
22. Ustanovení čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, které stanoví podmínky omezení práva vstupu a práva pobytu, se podle Ústavního soudu použije na všechny typy rozhodnutí, jimiž se omezuje svoboda pohybu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků, tedy i na zrušení povolení k trvalému pobytu občana EU a jeho rodinného příslušníka ve smyslu § 87l zákona o pobytu cizinců (srov. GUILD, E., PEERS, S., TOMKIN, J. The EU Citizenship Directive. A Commentary. 2. vyd. Oxford: Oxford University Press, 2019, s. 259).
23. Zdejší soud samozřejmě nepřehlédl, že žalobkyně není osobou, na kterou by směrnice 2004/38/ES přímo dopadala, neboť ta ve smyslu svého čl. 3 odst. 1 dopadá toliko na občany EU, kteří se stěhují do jiného členského státu, než jehož jsou státními příslušníky, nebo v takovém členském státě pobývají, a na jejich rodinné příslušníky. Ústavní soud však v citovaném nálezu zdůraznil, že na základě § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců se příslušná implementující ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka

občana Evropské unie (včetně § 87l), použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana ČR, tedy i na rodinného příslušníka občana ČR, který svobodu volného pohybu či pobytu v jiných členských státech nevyužívá (srov. též usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151, č. 2420/2011 Sb. NSS, body 45 a 48, či rozsudek téhož soudu ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 Azs 273/2016 - 29). Zdejší soud v této souvislosti zdůrazňuje, že v uvedených rozhodnutích se Nejvyšší správní soud zcela totožnou optikou zabýval eurokonformním výkladem pojmu *veřejného pořádku*, resp. spojení *žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti*; vycházel přitom z premisy, že úmyslem zákonodárce bylo dorovnat postavení rodinných příslušníků občanů ČR v případech, kdy ustanovení zakládající výhodu pro rodinné příslušníky migrujících občanů EU byla do vnitrostátní úpravy vložena v důsledku unijního práva, a zabránit tak tzv. obrácené diskriminaci vlastních státních občanů. V nyní projednávané věci sice dané ustavení zákona výslovně nezakládá výhodu pro rodinné příslušníky migrujících občanů EU, nicméně i zde je nutné přdestřený úmysl zákonodárce respektovat, neboť v důsledku nepřímého účinku směrnice 2004/38/ES (viz níže), by tito rodinní příslušníci oproti rodinným příslušníkům občanů ČR bezdůvodně zvýhodnění ve skutečnosti byli. Jakkoli tedy podle zdejšího soudu může být otázkou, jestli nerespektováním unijního předpisu v situaci, na kterou tento přímo nedopadá, by mohlo dojít k porušení mezinárodních závazků ČR (čl. 1 odst. 2 a čl. 10a Ústavy), z pohledu vnitrostátního práva (§ 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) a jeho smyslu a účelu je nepochybné, že i v takovém případě je nutné postupovat v duchu předmětné směrnice. Samo unijní právo přitom připouští, že může být aplikováno i na základě odkazu obsaženého ve vnitrostátním právu a členský stát tak může vztáhnout unijní právo i na situace, které nespádají do oblasti jeho působnosti [srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“) ze dne 18. 10. 1990 ve spojených věcech C-297/88 a C-197/89, *Dzodzi proti Belgii*, body 32-37].

24. Jinými slovy tak platí, že ustanovení § 87l zákona o pobytu cizinců je třeba vyložit v souladu s požadavky směrnice 2004/38/ES i v případě žalobkyně jako rodinného příslušníka občanky ČR, své dcery, na kterou se směrnice 2004/38/ES přímo neuplatní (bod 34 citovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 945/20). Již jen na okraj k tomu soud dodává, že nálezy Ústavního soudu je samozřejmě ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy vázán. Nejvyšší správní soud k tomu např. v usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 Afs 27/2009 - 98, č. 2230/2011 Sb. NSS, shrnul, že „*Ústavní soud opakovaně a zvláště pak v nálezu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05, vyslovil, že z čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky v souvislosti s čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky plynou pro obecné soudy významné požadavky upínající se k jejich rozhodovací činnosti; podle nich musí obecné soudy respektovat ústavně právní výklady Ústavního soudu, tj. jím vyložené a aplikovatelné nosné právní pravidlo, o něž se výrok předmětného nálezu opírá.*“
25. Ze znění čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES i z příslušné judikatury SDEU vyplývá, že pojem „*veřejný pořádek*“ předpokládá v každém případě kromě samotného narušení společenského pořádku, které představují všechna porušení práva (včetně trestního odsouzení), existenci skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého základního zájmu společnosti (rozsudek SDEU ze dne 28. 10. 1975 ve věci C-36/75 *Rutili*, bod 28; či rozsudek SDEU ze dne 29. 4. 2004 ve spojených věcech C-482/01 a C-493/01, *Orfanopoulos a Oliveri*, bod 66). Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku mohou být odůvodněná jen tehdy, jsou-li založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby (rozsudek SDEU ze dne 13. 9. 2016 ve věci C-165/14, *Rendón Marín*, bod 59). Osobní chování představující skutečné a aktuální ohrožení některého ze základních zájmů společnosti nebo hostitelského členského státu zásadně znamená, že se u dotyčného

jednotlivce může předpokládat, že se bude protiprávně chovat i v budoucnu (rozsudek SDEU ze dne 22. 5. 2012 ve věci C-348/09, *P. I.*, bod 30; rozsudek SDEU ze dne 13. 7. 2017 ve věci C-193/16, *E.*, bod 23; nebo bod 36 citovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 945/20).

26. Při uplatňování směrnice 2004/38/ES a zkoumání existence skutečného, aktuálního a dostatečně závažného ohrožení některého ze základních zájmů společnosti tak nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že jednotlivec byl v minulosti odsouzen pro spáchaný trestný čin, ale je dále třeba vzít v úvahu další aspekty, a to zejména zákonem stanovený a uložený trest, míru zapojení do trestné činnosti, rozsah škody a tendenci jednotlivce k opakování trestné činnosti (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 945/20, bod 39).
27. Znění § 871 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců tak neodpovídá znění čl. 27 odst. 2 věty druhé směrnice 2004/38/ES, podle něhož samotné předchozí odsouzení pro trestný čin neodůvodňuje zrušení pobytového oprávnění. Rozpor mezi jazykovým zněním předmětných ustanovení lze nicméně překlenout prostřednictvím institutu nepřímého účinku směrnice, který lze popsat jako určitou modifikaci ustanovení vnitrostátního práva, jež vyhovuje obsahovým požadavkům práva unijního, byť samotná norma vnitrostátního práva nepozbývá platnosti a nadále je zdrojem práv a povinností. Správní orgán tak může kromě § 871 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců aplikovat také znění obsahově nejbližšího písmena a) téhož ustanovení zahrnující podmínku ohrožení bezpečnosti státu nebo závažného narušení veřejného pořádku, která umožňuje její výklad ve světle čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES, včetně hodnocení osobního chování dotyčné osoby (viz též bod 20 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2020, č. j. 4 Azs 339/2019 - 27).
28. Z uvedeného důvodu bylo třeba v dostatečné míře objasnit, proč je skutek žalobkyně považován za závažné narušení veřejného pořádku, tedy proč jde o skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení základního zájmu společnosti, založené výlučně na osobním chování žalobkyně.
29. Žalovaná v napadeném rozhodnutí oproti tomu uvedla, že první podmínka pro zrušení trvalého pobytu je zjevně splněna i jen na základě vlastního odsouzení. Dále pak obecně zohlednila povahu trestného činu spáchaného žalobkyní, výši způsobené škody a skutečnost, že žalobkyně spáchala čin jako členka organizované skupiny. Žalovaná čin kvalifikovala jako vysoce společensky škodlivý.
30. Žalovaná nicméně ve světle citovaného nálezu Ústavního soudu dostatečně nezhodnotila osobní chování žalobkyně a její tendenci k opakování trestné činnosti. Žalovaná jednak blíže neposoudila, jakou roli v organizované skupině žalobkyně zastávala a jakým způsobem se podílela na páčání trestné činnosti, např. zda byla organizátorem neboli mozkiem celé organizované skupiny či pouhým „řadovým“ členem. Dále žalovaná dostatečně nepřihlédla k tomu, že žalobkyni byl uložen trest na samé dolní hranici trestní sazby, ani k tomu, že byla podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody pro dobré chování. Žalovaná nevzala v potaz ani to, že žalobkyně spáchala trestnou činnosti v letech 2009 a 2010, tedy před takřka 10 lety (v době rozhodování žalované), přičemž z ničeho neplyne, že by se dopouštěla páčání trestné činnosti opakovaně. Žalovaná se rovněž měla zabývat tím, jak žalobkyně ke své situaci přistupuje, tedy zda plní podmínky dohledu a snaží se opětovně zapojit do společnosti a pracovního života. Přestože soud nerozporuje, že žalobkyně spáchala závažnou trestnou činnost se zjištěným motivem, nelze odhlédnout od toho, že správní orgány nezmínily žádné konkrétní okolnosti jejího osobního jednání dokazující, že

práve osobní chování žalobkyně představuje skutečné, dostatečně závažné a hlavně aktuální ohrožení některého základního zájmu společnosti.

31. Soud proto v této části shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z napadeného rozhodnutí totiž není zřejmé, z jakého důvodu považuje žalovaná osobní chování žalobkyně za skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého základního zájmu společnosti. Žalovaná neuvedla s odkazem na nepřímý účinek směrnice 2004/38/ES dostatečné a konkrétní důvody, o které své rozhodnutí opřela. Soud byl proto nucen napadené rozhodnutí zrušit.
32. Jelikož nebylo možné přezkoumat, zda byla naplněna první z podmínek pro zrušení trvalého pobytu žalobkyně (narušení veřejného pořádku závažným způsobem), je předčasné nyní s konečnou platností hodnotit, zda byla naplněna i druhá podmínka, a to, že rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. V následujícím řízení bude totiž nezbytné opětovně a důkladně posoudit i zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně.
33. V nynější fázi případu může soud k závěrům žalované uvést, že ta případně poukázala na to, že synové žalobkyně jsou vietnamské státní příslušnosti, jsou již dospělí a s žalobkyní nežijí ve společné domácnosti. Ve společné domácnosti žili se svým otcem, bývalým partnerem žalobkyně. Z uvedeného je zjevné, že synové nejsou na žalobkyni závislí, stejně jako ona na nich, proto soud nepřiměřenost zásahu v tomto ohledu nespatřuje. V případě potřeby se mohou rodinní příslušníci navštěvovat na základě krátkodobého víza. Žalobkyně má rovněž dceru, občanku České republiky narozenou v roce 2015, která v současné době pobývá ve Vietnamu se svými prarodiči. Uvedené naznačuje, že dcera žalobkyně není nízkého a zranitelného věku, přičemž není odkázána na péči své matky, neboť se o ni starají prarodiče ve Vietnamu. Dcera žalobkyně se samozřejmě může na území České republiky jakožto občanka kdykoliv vrátit, nelze ale odhlédnout od toho, že zákonným zástupcem je stále i její otec, rovněž občan České republiky.
34. Nedostatečným však soud shledal posouzení přiměřenosti dopadu i do vlastního soukromého života žalobkyně, kterým se žalovaná fakticky vůbec nezabývala. Žalovaná zde nehodnotila dlouhodobý pobyt žalobkyně v České republice trvající již od roku 1998 (na základě trvalého pobytu od roku 2008), dobu uplynulou od spáchání trestné činnosti, podmíněné propuštění žalobkyně, plnění probačního dohledu a další důležité okolnosti jejího případu. Jakkoli mohly být její vazby na území významně narušeny výkonem trestu odnětí svobody, nelze paušálně říci, že v důsledku pobytu ve vězení tyto vazby zcela vymizely. Žalovaná se proto bude podrobně zabývat tím, zda s ohledem na veškeré známé okolnosti případu nebude případným zrušením trvalého pobytu nepřiměřeně zasaženo do jejího soukromého života a v tomto ohledu vezme v potaz všechny výše uvedené skutečnosti. Tímto závěrem přitom soud samozřejmě nespochybňuje, že je zejména na samotné žalobkyni, aby přesvědčivým způsobem tvrdila, že v jejím případě existují důvody svědčící o nepřiměřeném narušení jejích vazeb na území, případně o tom nabídla důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012 - 21. Pokud žalobkyně nebude tvrdit všechny rozhodné skutečnosti týkající se možného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, není povinností správního orgánu je důsledně vyhledávat z vlastní iniciativy. Správní orgán ale musí vzít v potaz veškeré skutečnosti, které jsou mu známy (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34).

35. Žalobkyně dále namítala, že udělení výjezdního příkazu prvostupňovým rozhodnutím a potažmo rozhodnutím žalované je třeba považovat za správní vyhoštění.
36. Podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců „(v)ýjezdní příkaz je doklad, který z moci úřední uděluje ministerstvo po zrušení nebo uplynutí platnosti dlouhodobého víza, po zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu, pokud uplynula platnost víza, po zrušení nebo zániku platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, po zrušení přechodného pobytu občanu Evropské unie, po ukončení přechodného pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie nebo po ukončení poskytování ochrany na území podle zvláštního právního předpisu.“
37. Žalobkyni byl udělen výjezdní příkaz podle § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, v důsledku čehož byla povinna opustit území České republiky. Výjezdní příkaz nicméně nelze srovnávat s rozhodnutím o správním vyhoštění, které je spojeno se stanovením doby, po kterou nelze umožnit vstup cizinci na území České republiky nebo členských států Evropské unie (srov. § 118 zákona o pobytu cizinců). V důsledku výjezdního příkazu je cizinci stanovena povinnost vycestovat z území, v návratu na území mu ale nic nebrání, pokud splní podmínky vstupu (bude cestovat na základě víza nebo pobytového oprávnění). Žalovaná se proto nemusela zabývat tím, zda jsou splněny podmínky pro uložení správního vyhoštění včetně podmínek stanovených čl. 28 směrnice 2004/38/ES. Žalobní námitka poukazující na to, že se fakticky jedná o správní vyhoštění, proto není důvodná. K tomu lze ale ještě dále dodat, že v rámci posouzení otázky přiměřenosti zásahu rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do soukromého a rodinného života cizince správní orgán většinu těchto aspektů (délka pobytu dotyčné osoby na území, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v hostitelském členském státě, intenzita vazeb na zemi původu apod.) musí posuzovat.
38. Stejně tak soud neshledal jako důvodnou námitku, dle níž je zrušením trvalého pobytu zmařeno plnění podmínek probačního dohledu, které soud žalobkyni uložil usnesením o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.
39. Usnesením Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 31. 10. 2017, č. j. 12 PP 180/2017 - 40, byla žalobkyně podmíněně propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody za současného uložení dohledu a povinnosti uhradit podle svých sil škodu způsobenou trestným činem. Žalobkyni nebyla uložena žádná jiná omezení jako např. povinnost zdržovat se ve svém obydlí nebo zákaz z území České republiky vycestovat. Žalobkyně tedy může v průběhu výkonu dohledu cestovat mimo území České republiky – zrušení trvalého pobytu tak nevede bez dalšího k porušení podmínek dohledu. Žalobkyně může v případě nutnosti využívat k dočasnému pobytu na území České republiky krátkodobého víza. V případě zrušení trvalého pobytu by pak samozřejmě bylo nutné, aby se žalobkyně s příslušným probačním úředníkem domluvila na dalším postupu, formě a pravidlech kontaktu (např. telefonickém, písemném) a s tím spojených povinnostech.
40. Přestože jsou správní orgány rozhodnutím soudu o podmíněném propuštění žalobkyně a uložení dohledu vázány, nelze mít za to, že by případným zrušením trvalého pobytu bylo výše uvedené usnesení Okresního soudu v Havlíčkově Brodě bez dalšího zmařeno. Porušení § 2 odst. 4 ani § 8 správního řádu zdejší soud s ohledem na uvedené neshledal. Kromě toho se ustanovení § 8 správního řádu zakotvující zásadu spolupráce ve veřejné správě a princip dobré správy týká pouze postupu správních orgánů, nikoli soudů.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Na základě všech shora uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že je žaloba důvodná. Napadené rozhodnutí tak zrušil z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalované podle § 78 odst. 4 s. ř. s. k dalšímu řízení.
42. Právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná proto znovu posoudí, zda osobní chování žalobkyně představuje skutečné, dostatečně závažné a zejména aktuální ohrožení některého základního zájmu společnosti, pro které je možné přistoupit ke zrušení jejího trvalého pobytu. Pokud žalovaná shledá, že žalobkyně narušuje veřejný pořádek závažným způsobem, opětovně se bude zabývat rovněž zásahem rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do jejího soukromého a rodinného života.
43. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, a proto jí soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši

3 000 Kč, odměně za 2 úkony právní služby [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů – tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu – žaloba] v částce 3 100 Kč za jeden úkon, celkem 6 200 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.] a náhradě hotových výdajů za 2 úkony v částce 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Právní zástupce žalobkyně je plátcem DPH, a proto se částka dále zvyšuje o hodnotu příslušné sazby. Žalovaná je tedy povinna zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce celkem 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. března 2021

Mgr. Martin Lachmann v. r.
předseda senátu